

Ohjelma 24.8.2023

- 9:30 Tervetuloa Taloustorstaihin & yleiset ajankohtaiset / Sanna Lehtonen
- 9:50 Ekonomistikatsaus syksyyn / Minna Punakallio
- 10:15 Kuntaliiton elokuun veroennustekehikko / Benjamin Strandberg
- 10:35 Valtionosuuslaskelmat / Olli Riikonen
- 10:55 Datatorstai: Palvelukohtaiset kustannustiedot, miltä vuosi 2022 näyttää? / Mikko Mehtonen
- 11:20 Ajankohtaista julkisista hankinnoista / Eeva-Riitta Högnäs
- 11:45 Asiaa taloustavarasta -haastevideo
- 11:50 Näkemiin & seuraavan lähetyksen ajankohta / Sanna Lehtonen

KUNTA
LIITTO

A photograph of a man with grey hair, wearing a blue denim shirt and brown trousers, kneeling in a garden. He is wearing pink gardening gloves and is smiling while working with tall green grasses. The background shows more greenery and a sunny outdoor setting.

Katsaus kuntatalouden syksyyn

Taloustorstai 24.8.2023

Sanna Lehtonen @SKlehtonen

Ulkoiset käyttökulut¹ mrd.€

BRUTTO!

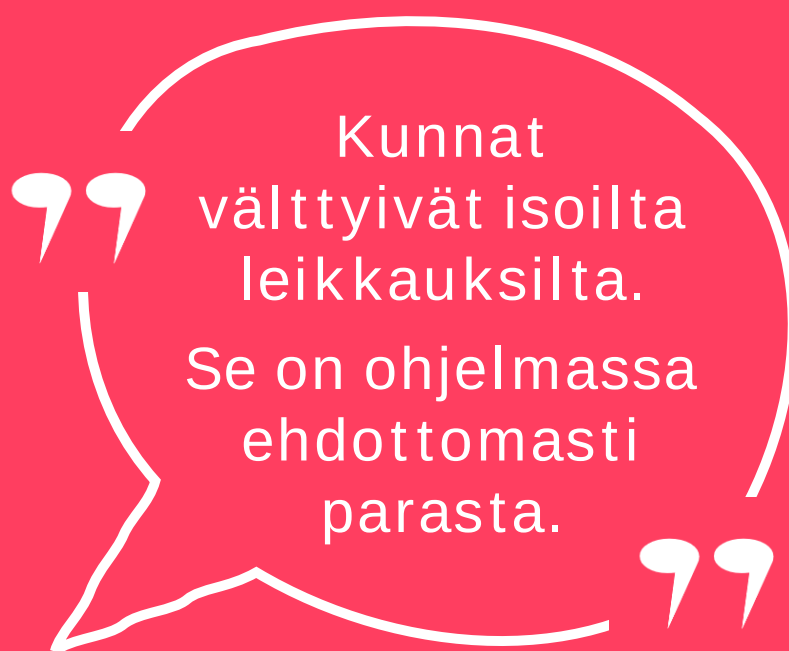

1) Kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2022 kustannukset. Keskinäiset erät eliminoituna.

KUNTA-
LIITTO

päivitetty 21.8.2023

KUNTA
LITTO

MUTTA...

Vaikutus perusopetukseen?

KUNTIEN valtionosuuksien indeksikorotuksia leikataan yhdellä prosenttiyksiköllä vaalikauden ajaksi, minkä arvioidaan säästävän 126 miljoonaa euroa vuonna 2027.

PERUSOPETUKSEN vahvistamiseen ohjataan 200 miljoonaa euroa lisärahoitusta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavustuksia leikataan asteittain niin, että vuonna 2027 leikkaus on 125 miljoonaa euroa.

-126 milj. €

(mistä suurin osa perusopetukseen)

+200 milj. €

-125 milj. €

(joku osa perusopetukseen?)

ELI TARVITAAN EXCELEITÄ.

KUNTA
LIITTO | Kommun-
förbundet

Julkinen talous yhteensä

2024 2025 2026 2027 2028 pav*

Kuntien valtionosuudet	28.90.30	Indeksijarru 1 %-yksikköä vuosille 2024–2027	2024–2027	28	54	90	126	126	126
------------------------	----------	--	-----------	----	----	----	-----	-----	-----

HELSINGIN SANOMAT

Uutiset Lehdet

Etusivu HS Ytimessä HS Visio News in Russian Uusimmat Poliittika

Kotimaa | Koulutus

Opettajat syyttävät hallitusta silmänkääntötempusta

Opetusalan ammattijärjestö vastustaa hallituksen aikeita leikata kuntien valtionosuuksien indeksikorotuksista ja lakkauttaa aikuiskoulutustuen maksaminen.

Opetusalan ammattiliiton puheenjohtaja Katarina Murren mukaan kuntien indeksileikkaukset kohdistuisivat kipeästi varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. KUVA: LEVI VEPSÄ / HS

Rebekka Salmela HS
2.8.10.25

OPETUSALAN ammattijärjestö OAJ vastustaa hallituksen suunnitelmia leikata kuntien valtionosuuksien indeksikorotuksista.

Indeksijarru 1 %-yksikköä

	2024	2025	2026	2027
2024	28	28	28	28
2025		26	26	26
2026			36	36
2027				36
	28	54	90	126

KUNTA
LIITTO | Kommun-
förbundet

Neuvottelutulos hallitusohjelmasta julkaistiin 16.6.2023

Uusi hallitus uudistaa kuntien rahoitus- ja valtionosuusjärjestelmän

Kuntien rahoituspohjan uudistaminen

Kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantulon sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Uudistuksen lähtökohdaksi otetaan tavoite varmistaa eri kokoisten kuntien edellytykset järjestää lakisääteiset peruspalvelut kaikkialla Suomessa, ottaa huomioon muuttotappiokuntien tarpeet ja eri alueiden demografisen kehityksen sekä vahvistaa kasvavien kuntien ja kaupunkien edellytykset investoida kasvuun ja hoitaa sosiaalisia ongelmia.

Kuntien saamien valtionosuuksien yleiskatteellisuus säilytetään ja kuntien tehtävien rahoitusta vahvistettaessa painotetaan yleiskatteellisia valtionosuuksia valtionavustusten sijaan. Järjestelmän tulee olla laskennallinen, selkeä ja vahvistaa kunnallista itsehallintoa omavastuisuuden lisäämisellä. Uudistus toteutetaan kustannusneutraalisti siten, että se ei lisää julkisia menoja, vaan vahvistaa kasvua ja julkista taloutta pitkällä aikavälillä.

Vahva ja välittävä Suomi

Neuvottelutulos hallitusohjelmasta 16.6.2023

KUNTA LIITTO | Kommun-
förbundet

KUNTA
LIITTO

BLOGISARJA:
TE-UUDISTUKSEN RAHA-ASIA

21.6.2023

Miten
TE-uud-
raha-as-
hallitus

Kehittämis-
Mikko Mecklin

Lukiokoulutuksen
rahoitusjärjestelmä
uudistetaan turva-
koulutuksen saavut-
ja sivistykselliset o-

Hallitusohjelmassa on
varhaiskasvatuksen
näkökulmasta monia hyviä
asioita. Kustannusvaikutuksia
on seurattava kehittämistyön
edetessä.

KUNTA
LIITTO

Hallitusohjelman suorat
kuntatalousvaikutukset
näyttäisivät maltillisilta –
toimeenpano ratkaisee

KUNTA
LIITTO

21.6.2023

Varhaiskasvatus hallitusohjelmassa -
miten tästä eteenpäin?

Jarkko Lahtinen

21.6.2023

Hallitusohjelman suorat
kuntatalousvaikutukset näyttäisivät
maltillisilta – toimeenpano ratkaisee

Timo Reina

KUNTA LIITTO | Kommun-
förbundet

”Soten jälkeen kunnille myönnetään valtionosuutta enää vain sivistystoimen tehtäviin.

Leikkaukset kuntien valtionosuuksiin ovat siis suoraa leikkausta sivistystoimen rahoitukseen.”

*Sanna Lehtonen,
kuntatalousasioiden johtaja,
Suomen Kuntaliitto*

Ekonomistikatsaus syksyyn

Taloustorstai 24.8.2023
@MinnaPunakallio

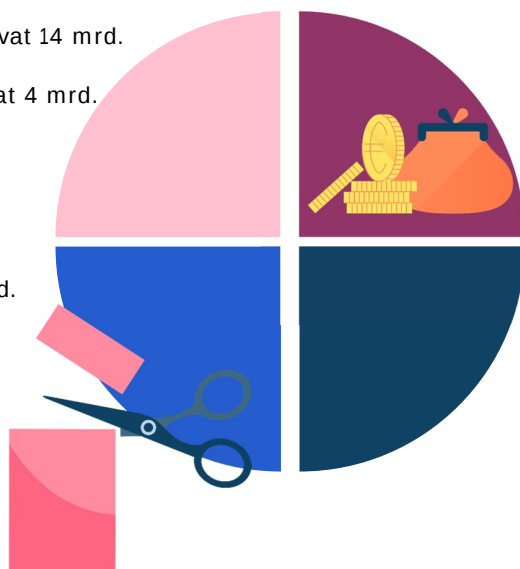
Miltä kuntatalous näytti alkuvuonna?

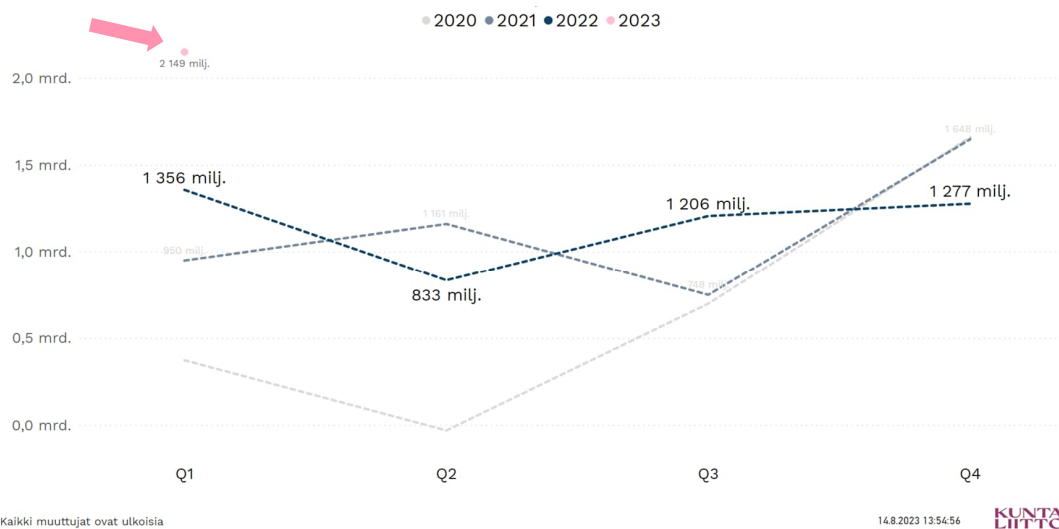
www.kuntaliitto.fi

Mitä on tapahtunut kuntien ja kuntayhtymien Q1:llä vuonna 2023

- Toimintakulut yhteensä laskivat 14 mrd. eurosta 5,2 mrd. euroon
- Mm. palkat ja palkkiot laskivat 4 mrd. eurosta 2 mrd. euroon
- Toimintatuotot laskivat 6 mrd. eurosta 2 mrd. euroon
- Valtionosuudet laskivat 2,6 mrd. eurosta 0,9 mrd. euroon
- Verot laskivat 7,4 mrd. eurosta 5,1 mrd. euroon

Tilikauden tulos 2023 ensimmäisellä vartilla yli 2 mrd. euroa, kunnat ja kuntayhtymät

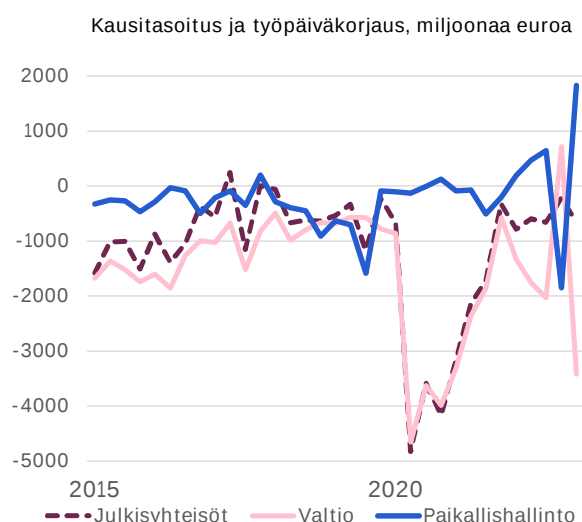
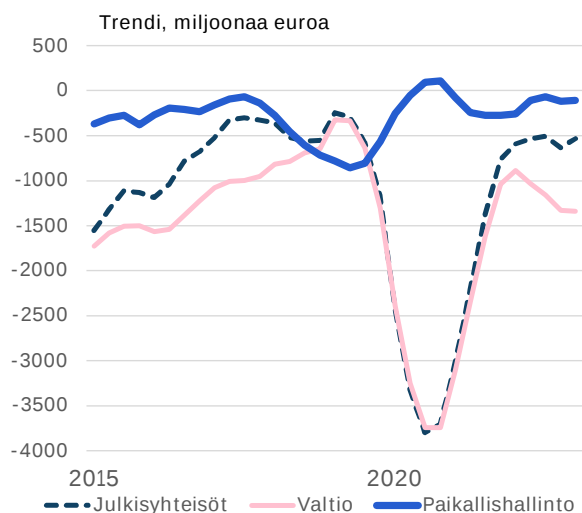

Kevään ennuste
2,3 mrd. euroa
(vuodelle 2023)

17 Lähde: Valtiokonttori, Kuntaliitto

KUNTA
LIITTO

Rahoitustasapaino trendi- ja kausitasoitettuina tietoina, kansantalouden tilinpidon nettoluotonanto

18 Lähde: Tilastokeskus, julkisyhteisöjen tulot ja menot neljännesvuosittain 14.4.2023

KUNTA
LIITTO

Näkymä julkiseen talouteen

Nettoluotonanto* euroina ja suhteessa BKT:hen, %

Hallitusohjelma
tulee
vahvistamaan
valtion taloutta

Nettoluotonanto, mrd. euroa	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Paikallishallinto, kuntahallinto 2023-	-0,9	-0,5	0,0	-0,3	-0,5	-0,5	-0,6
Hyvinvointialueet			-1,0	-1,3	-1,6	-1,5	-1,4
Valtio	-8,1	-4,4	-9,7	-9,4	-12,2	-12,2	-12,7
Sosiaaliturvarahastot	1,6	2,7	4,0	4,2	5,4	5,8	6,1
Yhteensä	-7,4	-2,3	-6,7	-6,9	-8,9	-8,4	-8,6

* Nettoluotonanto
= sektorin
kokonaistulojen ja
kokonaismenojen
(ml. investoinnit)
erotus
kansantalouden
tilinpidon mukaan

Nettoluotonanto, suhteessa BKT:hen	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Paikallishallinto, kuntahallinto 2023-	-0,3 %	-0,2 %	0,0 %	-0,1 %	-0,2 %	-0,2 %	-0,2 %
Hyvinvointialueet			-0,3 %	-0,5 %	-0,5 %	-0,5 %	-0,4 %
Valtio	-3,2 %	-1,6 %	-3,5 %	-3,3 %	-4,0 %	-3,9 %	-3,9 %
Sosiaaliturvarahastot	0,6 %	1,0 %	1,4 %	1,4 %	1,8 %	1,9 %	1,9 %
Yhteensä	-2,9 %	-0,9 %	-2,4 %	-2,4 %	-3,0 %	-2,7 %	-2,7 %

21 Lähde: Tilastokeskus, VM Taloudellinen katsaus, kesä 2023

KUNTA
LIITTO

Ennusteet

Uudet
ennusteet
julki
9.10.2023

www.kuntaliitto.fi

Kuntien ansiotaso on korkeampi kuin yleinen ansioiden nousuvauhti

Kuntien ansiotasoindeksi, muutos-%

Vuonna 2023	+5,2 %
Vuonna 2024	+3,3 %
Vuonna 2025	+3,6 %
Vuonna 2026	+3,8 %
Vuonna 2027	+4,0 %

Keskimäärin
+4,0 %

Lähde: valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus, kesä 2023

KUNTA
LIITTO

Kuntien kustannushuippu ajoittuu vuoteen 2023. Kunnittain vaihtelua.

Peruspalvelujen hintaindeksi

Vuonna 2023	+5,0 %
Vuonna 2024	+3,0 %
Vuonna 2025	+3,2 %
Vuonna 2026	+3,6 %
Vuonna 2027	+3,5 %

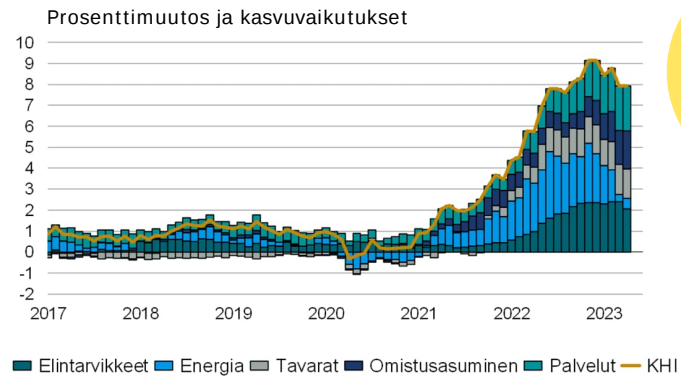
3,7 %

Peruspalvelujen
hintaindeksin nousu
keskimäärin
2023-2027

Kuluttajahintojen nousu on pitkittynyt, pohjainflaation merkitys kasvanut

Inflaatioennuste (vuosimuutos)

Vuonna 2023	+5,9 %
Vuonna 2024	+2,4 %
Vuonna 2025	+1,6 %
Vuonna 2026	+2,0 %
Vuonna 2027	+2,0 %

Inflaatio oli heinäkuussa +6,4 %

Korkonäkymä on sumea, euroalueen inflaatio ratkaisevaa

Lyhyet korot (eurobor 3 kk)

Vuosi 2023	3,5 %
Vuosi 2024	3,6 %
Vuosi 2025	2,6 %
Vuosi 2026	2,0 %
Vuosi 2027	2,0 %

Euribor (3 kk)
21.8.2023
+3,8 %

Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10 v)

Vuosi 2023	+3,0 %
Vuosi 2024	+3,2 %
Vuosi 2025	+3,2 %
Vuosi 2026	+3,1 %
Vuosi 2027	+3,1 %

Kevan jäsenyhteisöjen
palkkaperusteinen
eläkemaksu pyritään
pitämään
yksityisalojen TyEL-
maksun tasolla.
Tasausmaksu voi
muuttua.

KUNTA
LIITTO

Työllisyysrahasto
arvioi, että
työnantajan
työttömyysvakuutus-
maksujen
yhteismäärää voi
alentaa 0,00-0,50
prosenttiyksiköllä
vuodelle 2024.

KUNTA
LIITTO

Kuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksuja

prosenttia maksun perusteena olevasta palkasta

MAKSU	2021	2022	2023	2024*	2025*
Sairausvakuutusmaksu	1,53	1,34	1,53	1,30	1,42
Työttömyysvakuutusmaksu	1,90 ^{a)}	2,05 ^{b)}	2,06 ^{c)}	2,06 ^{d)}	2,06 ^{d)}
Kevan jäsenyhteisön eläkemaksu ^{e)} yhteensä, keskimääräinen työnantajan osuus	20,75	20,34	19,84	19,8	19,8
Työnantajan osuus palkkaperusteisesta eläkemaksusta ^{e)}	16,85	16,84	16,84	16,8	16,8
Tasausmaksu (suhteessa Kevan jäsenyhteisöjen palkkasummaan) eläkemenoperusteinen maksuosa 2021-2022 ^{f)}	3,90	3,5	3,0	3,0	3,0
Valtion eläkejärjestelmän kuntasektorin maksu, keskimääräinen työnantajan osuus	16,19	16,57	16,45	16,5	16,5
Muut erät (keskimäärin)	0,70	0,70	0,7	0,7	0,7
TYÖNANTAJAN MAKSUT KESKIMÄÄRIN	24,66	24,26	23,99	23,8	23,9
Maksumuutos, %-yksikköä ed. vuodesta	+0,33	-0,37	-0,27	-0,2	+0,1
Vakuutetun eläkemaksu (alle 53v. tai yli 62v.)	7,15	7,15	7,15	7,15	7,15
Vakuutetun eläkemaksu (53-62v.)	8,65	8,65	8,65	8,65	8,65

- a. 0,50 % palkkasumman ensimmäiseen 2 169 000 euroon asti
b. 0,50 % palkkasumman ensimmäiseen 2 197 500 euroon asti
c. 0,52 % palkkasumman ensimmäiseen 2 251 500 euroon asti
d. Palkkasummarajan ylittävältä osalta. Rajan alla maksu olisi 0,52 %.
e. Palkkaperusteinen eläkemaksu on kokonaiseläkemaksu, joka sisältää työnantajan ja työntekijän eläkemaksun sekä työkyvyttömyyseläkemaksun.
f. Eläkemenoperusteinen maksu muuttuu vuonna 2023 tasausmaksuksi. Taulukossa tasausmaksulla kerättävä summa suhteutettu Kevan jäsenyhteisöjen koko palkkasummaan. Työnantajakohdaiset maksut Kevan verkkopalvelussa.

* ennuste

²⁹ Lähde: Eläketurvakeskus, Valtiovarainministeriö, valtioneuvosto, Keva 24.4.2023

KUNTA
LIITTO

Keva: Tasausmaksun suuruus tarkistetaan loppuvuonna 2023

- Tasausmaksu jaetaan kuntien ja hyvinvointialueiden kesken vuoden 2022 toteutuvien palkkasummien suhteessa.
- Vuoden 2023 alussa oli käytössä arvio, että palkkasummasta 55 % kohdistuu hyvinvointialueille ja 45 % kunnille.
- Tarkistus: Palkkasummajako tarkistetaan tulorekisterin perusteella 5.9.2023. Kuntien osuus on nousemassa noin 48 prosenttiin.
- Tarkistus huomioidaan loppuvuoden 2023 tasausmaksun laskuissa (lisälaskutus loka-joulukuussa)
- Palkkasummajako tehdään ainoastaan vuonna 2023

Talouskehitys 2024: Loiva kasvu, VM:n BKT-ennuste joukon optimistisin, inflaatio tasoittuu

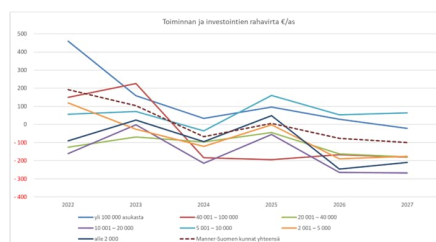
Laitos	Julkaisu- ajankohta 2023	BKT, muutos %	Työttö- myys- aste, %	Ansiotaso- Indeksi, muutos, %	Inflaatio, %
ETLA	maaliskuu	1,2	6,8	3,8	2,2
Danske Bank	huhtikuu	0,9	6,8	3,7	2,1
PTT	huhtikuu	1,0	8,2	4,0	2,6
Labore	huhtikuu	1,0	6,7	4,0	2,4
Nordea	toukokuu	1,0	7,5	3,4	1,5
Euroopan komissio	toukokuu	1,4	6,8	..	..
OP	toukokuu	0,3	7,2	3,5	2,3
Handelsbanken	toukokuu	1,0	6,8	3,5	2,5
Kuntarahoitus	kesäkuu	0,5	7,4	..	2,1
OECD	kesäkuu	1,2	6,9	..	..
VM	kesäkuu	1,4	6,8	3,6	2,4
Suomen Pankki	kesäkuu	0,9	7,1	3,6	1,4
Hypo	heinäkuu	1,0	7,0	3,5	2,5

Kesällä 2023 taloudessa nähty odotetusti käänne heikompaan

Kiitos.

Minna Punakallio
Puh. 09 771 2095
minna.punakallio@kuntaliitto.fi
@MinnaPunakallio

Kuntaliiton elokuun veroennustekehikko

Taloustorstai 24.8.2023

Benjamin Strandberg, @bestrandb

Verotulot yhteensä pienenee huhtikuusta

- Vaikka valmistuvan verotuksen 2022 maksettava kunnallisvero on ennakotiedon mukaan peräti 200 miljoonaa heikompi, niin kuluvan vuoden kunnallisveron tilitys yhteensä paranee varovasti huhtikuusta.
 - Arvioitu palkkasumma vuodelle 2023 parani 1,5 %-yksikköä.
 - Valmistuvan verotuksen 2022 jäännösveroja kertyisi arvion mukaan verrattain enemmän tänä vuonna (ja vastaavasti vähemmän ensi vuonna).
 - Ennakonpidätysten arvioitu osuus verovuoden maksettavasta verosta nousee, eli tilitysten jaksotus muuttuu hieman aiemmasta.
- Yhteisöveron tilitykset laskevat keskimäärin noin 100 miljoonaa euroa/vuosi.
 - Yritysten kuluvan vuoden ennakoita on pudotettu reilusti kesäkuusta alkaen ja tämä on myös näkynyt heikompina verotilityksinä.
 - Verovuoden 2023 kunnille maksettava yhteisövero yhteensä laskee karkean arvion mukaan noin 5 %:a (kunnat vajaa 33 %:a) kun se *huhtikuussa arvioitiin nousevan reilu 2 %:a (kunnat -27,3 %:a)*. Verovuosien 2024-2027 vuosimuutokset on VM kesäkuun ennusteen mukaisia.
 - Muutosten vaikutukset kunnille maksettavaan ja tilitettävään yhteisöveroon noin -100 miljoonaa euroa/vuosi vuosina 2023-2027.

Kunnallisveron kokonaismäärä muuttuu verrattain vähän 2022-2027

- Maksuunpantava kunnallisvero 2022 laskee selvästi huhtikuusta, mutta palautuu samalle tasolle jo tänä vuonna.
 - Palkkasumman arvioitu kehitys 2023 parani 1,5 %-yksiköllä.
 - Perus- ja työtulovähennysten tasoa nostettiin 2022 vuodesta alkaen vielä lisää, muuttuneen mp-tiedon takia.
 - Parantunut palkkatulojen kehitys 2023 näkyy positiivisesti maksuunpantavassa kunnallisverossa verovuodesta 2024 alkaen.

Veroennustekehikko 04/2023

MAKSETTAVA KUNNALLISVERO					KOKO MAA , Milj. €		
VEROVUOSI	2021	2022**	2023**	2024**	2025**	2026**	2027**
MAKSETTAVA VERO	20 997	22 000	9 080	9 540	9 920	10 320	10 710
Muutos %	4,3	4,8	-58,7	5,1	4,0	4,0	3,8

Veroennustekehikko 08/2023

MAKSETTAVA KUNNALLISVERO					KOKO MAA , Milj. €		
VEROVUOSI	2021	2022**	2023**	2024**	2025**	2026**	2027**
MAKSETTAVA VERO	20 997	21 800	9 100	9 620	10 010	10 420	10 830
Muutos %	4,3	3,8	-58,3	5,7	4,1	4,1	3,9

35

KUNTA
LITTO

Kunnallisveron arvioidut tilitykset yhteensä muuttuvat hyvin vähän 2023 ja 2024

Kunnallisveron muuttunut "tarina"

- Parantunut palkkasumma 2023 parantaa arviota kuluvan vuoden ennakonpidätyksistä.
- Ennakonpidätysten osuus verovuoden maksettavasta samalla tasolla kun vuonna 2022 = verotilitysten rytmi muuttui.
- Valmistunut verotus heikentää verovuoden kertymiä tänä ja ensi vuonna.
- Kuntien marraskuun maksuunpanotilitys yhteensä on noin 140 miljoonaa euroa positiivinen.
- Verovuoden 2022 jäännösveroja kertyy arviolta vähemmän ensi vuonna verrattuna huhtikuun arvioon.

KUNNALLISVERON TILITYKSET				KOKO MAA , Milj.€		
TA -VUODEN ENNAKOT	2022	2023**	2024**	2025**	2026**	2027**
Tilitys kunnille TA-vuodelta	19 922	8 310	8 780	9 140	9 510	9 890
Muutos %	4,6	-58,4	5,6	4,1	4,0	4,0
Osuus maksettavasta %	91,4	91,3	91,3	91,3	91,3	91,3
Erotus 04/2023		90,0	140,0	150,0	160,0	190,0
TILITYKSET ED. VUODELTA	2022	2023**	2024**	2025**	2026**	2027**
Ennakot (tamm-lokakuu)	1 468	1 570	600	620	640	660
Maksuunpanotilitys + muut	126	120	50	60	70	80
Tilitys kunnille ed.vuodelta	1 594	1 690	650	680	710	740
Erotus 04/2023		-50,0	-40,0	-30,0	-40,0	-40,0
TILITYKSET VUODELTA t-2	2022	2023**	2024**	2025**	2026**	2027**
Jäännösverot + muut	168	260	130	90	110	110
Erotus 04/2023		-20	-110	-10	0	0
TILITYKSET AIK. VUOSILTA	2022	2023**	2024**	2025**	2026**	2027**
Muut tilitykset	68	50	60	50	50	50
TILITYKSET YHTEENSÄ	21 753	10 310	9 620	9 960	10 380	10 790
Muutos %	5,1	-52,6	-6,7	3,5	4,2	3,9
Erotus 04/2023		20	-10	110	120	150

36

KUNTA
LITTO

Suuryritysten tulokset olivat odotettua huonommat - Isot tilauskannat kannattelevat konepajoja

Päivitetty 12.8.2023 10:01

Usealla suuryrityksellä tulos oli selvästi odotettuakin huonompi.

Helsingin pörssin suuryritysten tulokset heikkenivät selvästi vuoden toisella neljänneksellä edellisvuoteen verrattuna. Kahdenkymmenen suuryrityksen yhteen lasketut liiketulokset laskivat edellisestä vuodesta 19 prosenttia ja liikevaihdotkin lähes viisi prosenttia.

Tulosten odotettiin laskevan edellisvuodesta, mutta lopulta ne olivat odotettuakin huonommat. Suuryritysten tulokset jäivät vajaa viisi prosenttia analyytikkojen odotuksista.

Yritysten tulokset eivät ole kuitenkaan yhteneväisiä. Pullottavien tilauskirjojen ansiosta konepajayhtiöt onnistuivat parantamaan reilusti tuloksiaan ja myös ylittämään odotukset.

Vahvat tilauskirjat kannattelevat konepajoja vielä ensi vuonnakin, mutta pidemmän päälle huolena on tilausten hiipuminen.

Yhteisövero laskee vuositasolla noin 100 miljoonalla eurolla

- Valmistuva verotus 2022 parantaa jäännösverojen kertymiä noin 30 milj. euroa kuluvana vuonna.
- Kesän aikana yritykset ovat selvästi laskeneet tai vetäneet takaisin jo maksettuja ennakkoja = näkymät heikentyneet (?)
- Kuntien verovuoden maksuunpantava yhteisövero 2023-2027 laskee keskimäärin reilu 100 miljoonaa euroa/vuosi.

YHTEISÖVERON TILITYKSET					
TILIVUOSI	2023**	2024**	2025**	2026**	2027**
Verovuodelta 2021	20	0	0	0	0
Verovuodelta 2022	700	30	0	0	0
Verovuodelta 2023	1 240	390	20	0	0
Verovuodelta 2024	80	1 300	440	20	0
Verovuodelta 2025		70	1 370	480	20
Verovuodelta 2026			70	1 440	520
Verovuodelta 2027				60	1 500
Verovuodelta 2028					60
TILITYKSET YHTEENSÄ	2 040	1 790	1 900	2 000	2 100
Muutos %	-33,1	-12,3	6,1	5,3	5,0
Erotus 04/2023	-100	-80	-100	-100	-100

Verotulot yhteensä niiaa hieman kuluvana ja ensi vuonna vrt. huhtikuun arvioon

- Kuntien kuluvan vuoden verotulot yhteensä laskevat arviolta noin 80 miljoonalla eurolla verrattuna huhtikuun arvioihin.
 - Ensi vuonna arviolta noin 90 miljoonaa euroa vähemmän.
 - Vuodesta 2025 eteenpäin verotulot yhteensä ovat hyvin lähellä huhtikuun ennustetta.
- Epävarmuutta luo mm. työllisyyden kehitys, suhdanteet ja valmistuvan verotuksen 2022 jäännösverojen kertymärytmi.

KUNTIEN VEROTULOT YHTEENSÄ				KOKO MAA, Milj.€		
TILIVUOSI	2022	2023**	2024**	2025**	2026**	2027**
Verolaji						
Kunnallisvero	21 753	10 310	9 620	9 960	10 380	10 790
Muutos %	5,1	-52,6	-6,7	3,5	4,2	3,9
Yhteisövero	3 047	2 040	1 790	1 900	2 000	2 100
Muutos %	6,6	-33,1	-12,3	6,1	5,3	5,0
Kiinteistövero	2 096	2 200	2 260	2 310	2 360	2 410
Muutos %	6,3	5,0	2,7	2,2	2,2	2,1
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	26 896	14 550	13 670	14 170	14 740	15 300
Muutos %	5,3	-45,9	-6,0	3,7	4,0	3,8

Verohännät, eli vanhat verovuodet (ennen verovuotta 2023 maksuunpannut verotulot) nostavat vuoden 2023 tilitysten tasoa poikkeuksellisesti arviolta lähemmäs 1,5 miljardilla eurolla.

Kuntakohtaisissa elokuun veroennuste-kehikoissa löytyy kuntakohtaiset kunnallis- ja yhteisöveron kuukausitilitys-ennusteet loppuvuodelle.

Kunnallisveron kuukausitilitysennuste loppuvuodelle - huomioitavia asioita.

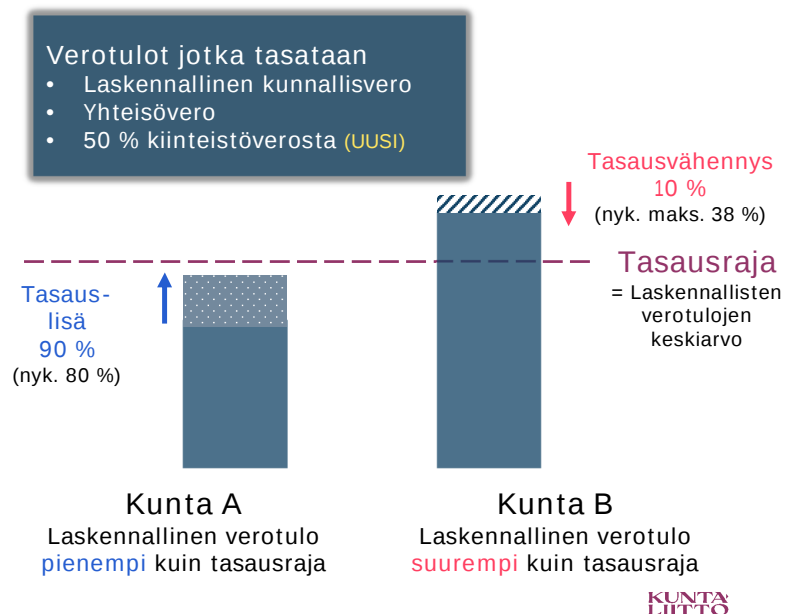
- Kunnallisverossa ennakonpidätykset palkoista seuraavat koko maan verovuoden 2023 maksuunpanoarviota sekä oletuksen että ennakonpidätykset suhteessa maksuunpanoon kertyvät viime vuoden tapaan (91,3 %).
 - Joulukuussa oikaistaan vuoden 2023 jako-osuuksia valmistuneen verotuksen 2022 maksuunpanotiedoilla (HUOM! Koko kuntaryhmän vastaavaa oikaisua ei ole vielä huomioitu).
 - Valmistuvan verotuksen veronpalautukset ja jäännösverot oletetaan kertyvän viime vuoden vastaavien tapaan.
 - Elo- ja syyskuun tilityksissä leikataan verohäntää, kun verovuoden 2022 veronpalautukset peritään suuressa määrin veronsaajilta.
 - Marraskuun maksuunpanotilitys on suurin piirtein Verohallinnon ennakkotiedon mukainen.
 - Joulukuussa maksettavat veronpalautukset verovuodelta 2022 odotetaan vähentävän kunnallisveron tilityksiä.

Yhteisöveron elo- ja syyskuun ennakoveroihin odotetaan vielä reilumpaa pudotusta, jonka jälkeen näiden kehitys olisi maltillisempaa.

Verotuloihin perustuva vos-tasaus ensi vuodelle on arvoitu 31.7. ennakkotiedon mukaan

- Tasauslisän ja –vähennyksen prosenttiosuudet muuttuvat
- Puolet kiinteistöverosta sisällytetään tasattaviin verotuloihin ja ne tasataan yhdessä kunnallis- ja yhteisöveron kanssa
 - Voimalaitoksista ainoastaan ydinvoimalaitokset, ei muut voimalaitokset.

Veroennustekehikot päivittyvät tämän jälkeen näillä näkymin vasta 9.10. kun syksyn Kuntatalousohjelma on julkinen. Päivitämme veroennustekehikot toki tarpeen mukaan syyskuussa.

Kiitos!

Benjamin Strandberg

Asiantuntija | Sakkunnig

Elinvoima ja talous -yksikkö | Enheten för livskraft och ekonomi

Suomen Kuntaliitto ry | Finlands Kommunförbund rf

Toinen linja 14, 00530 Helsinki

+358 9 771 2082, +358 50 594 0603

Benjamin.Strandberg@kuntaliitto.fi

www.kuntaliitto.fi

**KUNTA
LIITTO** | Kommun-
förbundet

Valtionosuuslaskelmat

Taloustorstai 24.8.2023

Erityisasiantuntija Olli Riikonen, Kuntaliitto

Uusia valtionosuuslaskelmia luvassa 31.8.

- VM on lupailut, että sote-siirtolaskelmat päivitetään 31.8. eli tasan viikon päästä
- Samassa yhteydessä päivittyvät valtionosuuslaskelmat
- Sote-siirtolaskelma sisältää kuntien vuoden 2022 lopullisten tilinpäätösten mukaiset siirtyvät sote- ja pela-kustannukset, ml. VM:n kyselyn perusteella tehdyt oikaisut
- Sote-siirtolaskelma sisältää tuoreen arvion siirtyvistä verotuloista, tiedot eivät ole kuitenkaan vielä lopulliset, koska vuoden 2022 verotus valmistuu vasta lokakuussa
- Kuntaliiton jaloste laskelmista luvassa nettisivuille 4.9.
- **VM järjestää kunnille Teams-infon siirtolaskelmista ja oikaisujen toteutuksesta 6.9. klo 14-15.30**

47

KUNTA
LIITTO | Kommun-
förbundet

Varmista viimeistään huomenna, että kuntasi TP2022-tiedot ovat **VK:n KKTPP:ssä** kunnossa!

Kunta vastaa tietojen oikeellisuudesta ja niiden on oltava järjestelmässä kunnan virkavastuullisen henkilön hyväksymänä.

Palvelu sulkeutuu huomenna perjantaina 25.8. ja sen jälkeen tietojen korjaileminen menee vaikeaksi

Tarkistakaa myös, että kunnan osuus työmarkkinatuesta on työllisyyden edistämisen palveluluokalla, eikä jollain sote-luokalla. Tällaista virhettä VM:n mukaan esiintyy ja se vaikuttaa kunnalta siirtyviin kustannuksiin.

KUNTA
LIITTO

Valtionosuuslaskelmien päivittyminen syksyn aikana

Päivämäärä	Tapahtuma
31.8.	VM julkaisee päivitettyt sote-siirtolaskelmat (TP22 sote-kustannukset -> siirtyvät kustannukset ja arvio maksuunpantavista verotuloista -> siirtyvät tulot) ja sen mukaiset valtionosuuslaskelmat
4.9.	Kuntaliiton sivuilla yhteenveto ja muutosvertailu VM:n laskelmien pohjalta
6.9. klo 14-15.30	VM:n Teams siirtolaskelmista ja oikaisujen huomioinnista
30.9.	Tähän mennessä lausunnot sote-siirtolaskelmien oikaisuista
9.10.	Sote-siirtolaskelmat lopullisilla kustannustiedoilla (siirtyvät verotulot edelleen vielä avoinna)
Marraskuu	Lopulliset siirtolaskelmat lopullisilla vuoden 2022 verotuksen maksuunpanotiedoilla
Joulukuu	Lopulliset vos-päätökset

Tärkeimmät tiedot valtionosuuksista ja kuntataloudesta löydät kätevästi selkeimmässä ja parhaassa muodossa Kuntaliiton sivuilta

- <https://www.kuntaliitto.fi/talous/kuntatalous-ja-valtio/valtionosuudet>
- <https://www.kuntaliitto.fi/talous/valtionosuudet/valtionosuuslaskelmat>
- <https://www.kuntaliitto.fi/elinvoima-ja-talous>
- <https://www.kuntaliitto.fi/talous-ja-elinvoima/kuntatalouden-tilastot>

51

KUNTA
LIITTO Kommun-
förbundet

KUNTA
LIITTO

Laki ja hallinto Kehittäminen ja digitalisaatio Talous ja elinvoima Hyvinvointi ja elvytys Yhdyskunnat ja ympäristö Yhteistyö ja yhdyspinnat

Etusivu > Valtionosuuslaskelmat

Pä Svenska

Valtionosuuslaskelmat

Valtionosuusrahoitus on kunnalle yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan kunta itse päättää valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä.

Tästä osiosta löytyvät Kuntaliiton koostamat valtionosuuslaskelmat ja niihin liittyviä taustatietoja kunnan taloussuunnittelun ja kirjanpidon tarpeisiin. Seuraavan vuoden talousarviovalmistelua varten julkaistaan ennakkolaskelmia useamman kerran vuodessa.

Kuntaliiton valtionosuuslaskuri on ilmainen työväline kunnan valtionosuusrahoituksen määrän arviointiin. Valtionosuuslaskuri löytyy erikseen kunkin vuoden kohdalta.

Kuntaliiton jokoavain auttaa hahmottamaan sote-uudistuksen vaikutuksia kunnan talouteen. Maaliskuun 2023 laskelmissa päivitetty jokoavain-excel löytyy heti tästä alapuolelta.

Laaja diapaketti sote-uudistuksen vaikutuksista kuntien verotuloihin ja valtionosuuksiin löytyy [täältä](#).

Kuinka käytän Jakoavainta? Katso Jakoavain tutuksi

↓ **Ennakollinen valtionosuuslaskelma 2024**
Julkaistu 6.4., päivitetty 11.8.2023
↓ **Jakoavain - kuntien tilinpäätösmuutokset (lopputarkistus)**
Päivitetty 15.8.23 <- Lisätty Verohallinnon 31.7 ennakotiedot veroista
↓ **Valtionosuuslaskuri 2024**
Laskuri ennakollisilla vuoden 2024 laskelmatiedoilla. Julkaistu 24.4.2023.
↓ **Valtionosuuksien aikasarja 2010-2021 (excel-tiedosto)**
Päivitetty 3.5.2021
↓ **Miten ymmärtää valtionosuuslaskelmia?**

Valtionosuudet 2024

Päivitys 11.8.2023

Valtionosuuslaskelma vuodelle 2024 päivitetty siten, että tärkein taulukko (Vos-laskelma) näyttää nyt suoraan sote-erien kokonaisvaikutuksen peruspalvelujen valtionosuuteen. Tarkoituksena on osoittaa selkeämmin sote-uudistuksen vaikutus kunnan valtionosuuden muodostumisessa.

Lisäksi opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuussarakkeen tietoja (v. 2023 päätös) on päivitetty OKM:n 26.7.2023 tekemien oikaisupäätösten mukaisesti. Valtionosuudet muuttuivat yhdeksällä kunnalla, mikä kasvatti kuntien yhteenlaskettua OKM-valtionosuutta noin 250.000 eurolla.

Seuraava varsinainen laskelmapäivitys, joka sisältää päivitetty sote-siirtolaskelmatiedot, on luvassa elokuun vaihteessa.

Päivitys 24.4.2023

Valtionosuuslaskuri 2024 on nyt käytettävissä. Laskurissa käytetyt pohjatiedot ovat VM:n 6.4. valtionosuuslaskelman mukaisia. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet ovat vuoden 2023 tiedoilla. Laskuri sisältää useita välilehtiä. Jos olet uusi käyttäjä, aloita lukemalla laskurin Käyttöohje-välilehti.

Päivitys 6.4.2023

Ensimmäinen ennakollinen laskelma kuntien vuoden 2024 valtionosuuksista on julkaistu. Tämä laskelma on yhteenveto ja sisältää kunnan taloussuunnittelun ja kirjanpidon kannalta välttämättömät tiedot.

Laskelman luvut perustuvat **VM:n 6.4. julkaisemiin yksityiskohtaisempiin tietoihin**. VM:n laskelmissa on huomioitu kuntien TP21 ja TPA22 -lukujen mukaiset hyvinvointialueille siirtyvät kustannukset sekä tuoreimmat arviot hyvinvointialueiden rahoittamiseen kunnista siirtyvistä verotuloista sekä muut valtionosuuslaskennan perustana olevat tällä hetkellä ajantasaisimmat laskentatekijät.

Kuntaliiton yhteenvetolaskelmassa VM:n lukuihin on lisätty opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuden vaikutus kunnan valtionosuuteen. Tämä ns. OKM-vos on huomioitu tämän vuoden tietojen mukaisena. Taulukossa on myös vertailulaskelma, minkä verran kunnan valtionosuudet muuttuvat tähän vuoteen verrattuna.

Huomaa, että sarakejärjestys on hieman muuttunut aiemmasta. VM:n valtionosuuden laskentatekijät on esitetty ensin, sen jälkeen omalla sarakeella OKM-vos ja värikkäällä pohjalla olevassa sarakeessa kunnan kannalta merkityksellisin luku eli kunnan valtionosuudet yhteensä.

Kunnan saamassa valtionosuusmaksatuksessa huomioidaan myös kotikuntakorvaukset. Koska ne kuuluvat kuitenkin kunnan kirjanpidossa toimintatuottoihin ja -kuluihin, ne esitetään tässä laskelmatiedostossa omalla välilehdellään. Kotikuntakorvaustiedot eivät ole päivittyneet, vaan ovat tämän vuoden valtionosuuspäätöksen mukaisia.

Seuraava varsinainen laskelmapäivitys on luvassa elokuussa.

Ennakollinen valtionosuuslaskelma vuodelle 2024. Julkaistu 6.4.2023. Viimeisin päivitys 11.8.2023.

Valtionosuuslaskuri 2024. Julkaistu 24.4.2023.

Valtionosuudet 2023

Valtionosuudet 2022

on-
det

Kuntien valtionosuudet ja veromenetysten korvaukset 2024, yhteenveto

Ensimmäinen ennakkollinen valtionosuuslaskelma vuodelle 2024, julkaistu 6.4.2023, muokattu viimeksi 11.8.2023 lisäämällä sote-erien vaikutus näkyviin. Sis myös OKM-vos-päivitykset.

Lähteet:
VM:n valtionosuuslaskelma 6.4.2023
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet vuodelle 2023, OPH 26.7.2023
Muutoslaskelmat Kuntaliitto / Olli Riikonen
Huom! Kotikuntakorvaukset erillisellä välilehdellä
Saraketeoksissa oleva numero viittaa kirjanpidon tilin nro: ei kirjataan.

Valtionosuuslaskelman pääsivu. Huomaa pienet jatkojalostukset taulukossa. Tällä formaatilla seuraava päivitys luvassa Kuntaliiton sivuille ma 4.9. (jos VM:n laskelmat valmistuvat 31.8.)

Kunta-nro	Kunta	Asukas-luku 31.12.2022	Peruspalvelujen valtionosuus ilman sote-eriä	Sote-erät yhteensä	5501 Peruspalvelujen valtionosuus ilman tasausta (sis. sote-erät)	5502 Verotuloihin perustuva valtionosuus-tasaus	Kunnan peruspalvelujen valtionosuus yhteensä (F+G)	5890 Veromenetysten korvaus	VM:n valtionosuudet ja veromenetysten korvaus yhteensä	5701 Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus (ns. OKM-vos)	Kunnan valtionosuudet yhteensä (J+K)	Kotikunta-korvaukset (2023 tiedot), netto	Valtionosuus-maksatus (valtionosuudet L + kotikunta-korvaukset M)	Kunnan valtionosuudet yhteensä (L)	Valtionosuus-maksatus (L+M) €/as.	Maakunta-nro	vointi-alue-nro
Yhteensä		5 533 611	1 978 050 154	-242 307 971	1 735 742 183	832 422 208	2 568 164 391	864 000 000	3 432 164 391	16 576 046	3 448 740 437	-204 809 096	3 243 931 341	623	586	0	0
91	Helsinki	664 028	238 935 954	-20 619 793	218 316 161	10 023 065	158 293 096	90 222 672	248 515 768	33 547 405	282 063 173	-90 519 815	191 543 358	425	288	1	31
49	Espoo	305 274	248 483 768	144 636 469	393 120 237	15 387	368 404 850	31 226 851	399 631 701	501 319	400 133 020	-15 036 871	385 096 149	1 311	1 261	1	34
837	Tampere	249 009	10 982 830	-47 662 104	-36 680 274					632 959	80 211 680		69 246 113	322	278	6	6
92	Vantaa	242 819	172 397 879	-30 872 606	141 525 273					179 674	122 688 895	-5 594 443	117 094 451	772	749	1	35
564	Oulu	211 848	82 228 787	-24 987 334	57 241 453					266 214	74 338 090	-12 857 546	61 480 544	579	518	17	17
853	Turku	197 900	29 557 476	-26 494 483	3 062 993					112 337	38 965 556	-2 568 592	36 396 964	376	363	2	2
179	Jyväskylä	145 887	25 152 141	-19 137 819	6 014 322					768 839	30 797 144	-10 864 551	20 932 593	267	193	13	13
297	Kuopio	122 584	13 085 068	-25 377 918	-12 292 850					768 839	30 797 144	-2 958 087	27 839 057	251	227	11	11
398	Lahti	120 175	20 656 347	23 451 048	44 107 395					-777 446	81 567 653	-7 784 728	73 782 924	679	614	7	7
609	Pori	83 205	7 344 502	-23 375 832	-16 031 330					595 216	15 609 286	-2 831 943	12 777 342	188	154	4	4
286	Kouvola	79 429	1 686 504	-22 902 911	-21 216 407					434 334	-797 171	-194 945	-992 116	-10	-12	8	8
167	Joensuu	77 513	5 414 682	1 127 178	6 541 860					-761 621	41 384 467	-10 487 092	30 897 375	534	399	12	12
405	Lappeenranta	72 650	8 927 301	-1 141 330	7 785 971	13 063 698	20 849 669	11 767 291	32 616 961	-5 769 783	26 847 178	-2 169 842	24 677 336	370	340	9	9

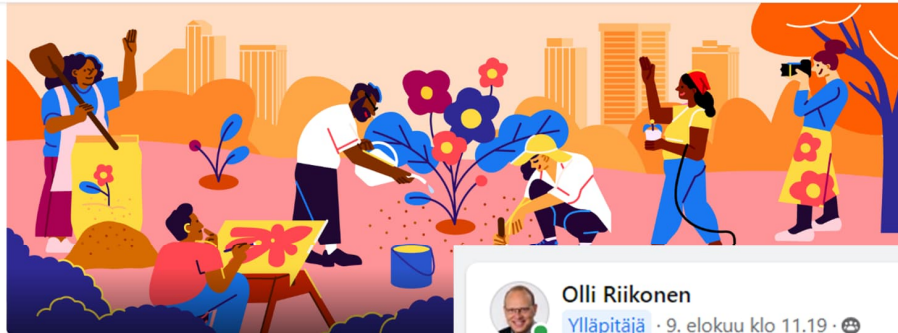
Vertailujen tekemiseksi voi lajitella tietoja kätevästi suodatinpainikkeella (nuoli alaspäin) eri sarakkeiden tietojen mukaan suurimmasta pienimpään tai päin vastoin

Vuoden 2023 ja 2024 valtionosuuksien vertailu

Kunta-nro	Kunta	Asukas-luku 31.12.2021	Asukas-luku 31.12.2022	5501 Peruspalvelujen valtionosuus ilman tasausta (sis. sote-erät) 2023	5501 Peruspalvelujen valtionosuus ilman tasausta (sis. sote-erät) 2024	Peruspalvelujen vos- muutos 2023-24 F-E	Sote-erien vaikutus yhteensä 2023 K+M	Sote-erien vaikutus yhteensä 2024 L+N+O+P	Sote-erien muutos 2023-24 I-H	Sote-uidituksen muutokset 2023	Sote-uidituksen muutokset 2024	Sote-uidituksen järjestelmä-muutoksen tasaus valtionosuuden lisäsiirtoterve 2024	Jäikiteis-tarkistuksesta johtuva valtionosuuden lisäsiirtoterve 2024	Vos-lisäsimon huomiominen takautuvasti vuoden 2023 osalta (50 %)
Yhteensä		5 517 897	5 533 611	1 900 471 956	1 735 742 183	-164 729 773	-3 590 915	-242 307 971	-238 717 056	-3 590 915			-161 046 709	-80 523 354
5	Alajärvi	9 311	9 183	5 924 485	5 924 485	-2 837 565	1 514 201	-1 251 396	-2 765 597				-267 256	-133 628
9	Alavieska	2 450	2 450	1 100 000	1 100 000								-71 216	-35 608
10	Alavus	1 100	1 100	500 000	500 000								-323 106	-161 553
16	Asikkala	1 100	1 100	500 000	500 000								-233 234	-116 617
18	Askola	1 100	1 100	500 000	500 000								-138 619	-69 310
19	Aura	1 100	1 100	500 000	500 000								-115 395	-57 697
20	Akaa	1 100	1 100	500 000	500 000								-479 420	-239 710
46	Enonkoski	1 100	1 100	500 000	500 000								-39 028	-19 514
47	Enontekiö	1 100	1 100	500 000	500 000								-52 706	-26 353
49	Espoo	29 000	30 000	12 000 000	12 000 000								884 501	-4 442 251
50	Eura	1 100	1 100	500 000	500 000								-328 170	-164 085
51	Eurajoki	1 100	1 100	500 000	500 000								-268 071	-134 036
52	Evijärvi	1 100	1 100	500 000	500 000								-68 276	-34 138
61	Forssa	1 100	1 100	500 000	500 000								-479 012	-239 506
69	Haapajärvi	1 100	1 100	500 000	500 000								-194 614	-97 307
71	Haapavesi	1 100	1 100	500 000	500 000								-191 820	-95 910
72	Hailuoto	1 100	1 100	500 000	500 000								-27 939	-13 970
74	Halsua	1 083	1 052	683 980	683 980								-30 617	-15 308
75	Hamina	19 702	19 549	1 123 292	1 123 292								-562 942	-284 471
77	Hankasalmi	4 683	4 601	1 077 212	1 077 212								-133 905	-66 952
78	Hanko	7 979	7 832	3 600 000	3 600 000								-227 938	-113 969
79	Harjavalta	6 785	6 753	3 000 000	3 000 000								-196 535	-98 268
81	Hartola	2 621	2 574	1 100 000	1 100 000								-74 912	-37 456
82	Hattula	9 405	9 359	3 860 652	3 860 652								-272 378	-136 189
86	Hauho	1 100	1 100	500 000	500 000								-233 729	-116 865

Jonkin verran kysellään ja ihmetellään, että mistä ne meidän kunnan valtionosuusmuutokset oikein johtuvat. Mielellään vastaan aina, kun kysytään. Vastauksia löytyy itsetutkiskelijalle tästä laskelmataulukostakin. Vert2-välilehdeltä selviää, missä erissä on tullut muutoksia – ja yleensä vastaus on sote, sote ja sote. Ja ne siirtyvien sote- ja pela-kustannusten muutokset ovat tuossa Vert1-välilehdellä. Tällä konseptilla tulee vertailu seuraavaankin laskelmapäivitykseen.

Valtionosuusaktivistin nopea tiedonsaantikanava – Kuntien valtionosuusaktivistit | Facebook

Kuntien valtionosuusaktivistit

Keskustelu Huoneet Jäsenet Tapahtumat Media Tied:

Olli Riikonen

Ylläpitäjä · 9. elokuu klo 11.19 · 🌐

Minkä takia tässä fb-ryhmässä kannattaa olla mukana ja seurata päivityksiä? No vaikka sen vuoksi, että tarjoutuu mahdollisuus vaikuttaa siihen, millaisessa muodossa valtionosuustietoa julkaistaan Kuntaliiton verkkosivuilla.

Kun noita seuraavia sote-siirtolaskelmapäivityksiä joudutaan odottelemaan vielä viikkotolkulla, niin kokeilin vielä muokata tuota tämän hetken käytettävissä olevaa ennakkolaskelmaa ja kysyn: Selkeytyikö vai sekoittuiko?

KUNTA
LIITTO Kommun-
förbundet

55

Yhteystiedot

Olli Riikonen

Erityisasiantuntija

Elinvoima ja talous –yksikkö

kuntatalous / valtionosuudet

olli.riikonen@kuntaliitto.fi

Puh. 050 477 5619

Facebook: Kuntien valtionosuusaktivistit

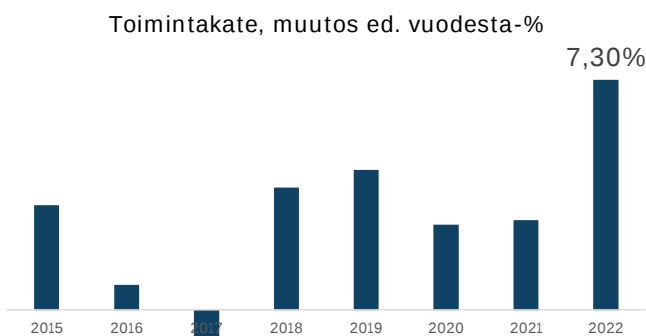
www.kuntaliitto.fi
www.kommunforbundet.fi

Datatorstai: Palvelukohtaiset kustannustiedot, miltä vuosi 2022 näyttää?

Mikko Mehtonen @mikkomeh

Miten kulut kehittyivät? Kunnat ja kuntayhtymät 2022

Toimintakulut kasvoivat 4,4 %
Toimintatuotot laskivat 4,1 %
➤ Toimintakate heikkeni 7,3 %

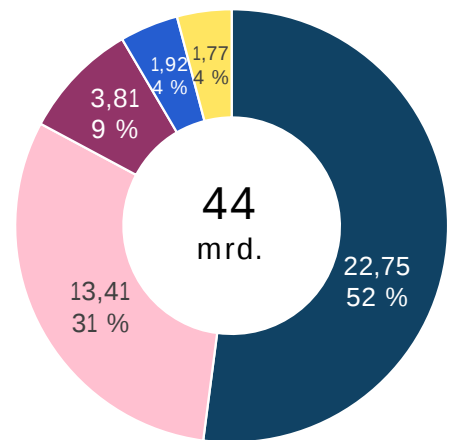
Kuluihin vaikuttavia tekijöitä:

- Viimeinen sote-vuosi kunnille
- Korona ja korona-avustukset
- Sopimuskorotukset näkyivät palkkakuluissa
- Tehtävämuutoksia
- Yleinen kustannustason nousu: energia ja ostot
- *Mitä muuta? Kirjoita taloustorstain viestiseinälle!*

Käyttötalouden kuluerien kehitys

Kunnat ja kuntayhtymät 2022

- Henkilöstökulut kasvoivat 3,3 %
 - Kasvua edellisvuodesta noin 730 miljoonalla
- Palveluiden ostot kasvoivat 7,0 %
 - Kasvua edellisvuodesta noin 890 miljoonalla
- Materiaalien ostot muuten maltilliset, mutta:
- Energiakulut¹⁾ kasvoivat 13 %
 - Kasvua edellisvuodesta noin 120 miljoonaa
 - Vuositasolla noin miljardin euron kulut

■ Henkilöstökulut ■ Palvelut
■ Materiaalit ■ Muut toimintakulut
■ Avustukset

KUNTA LIITTO | Kommun- förbundet

59

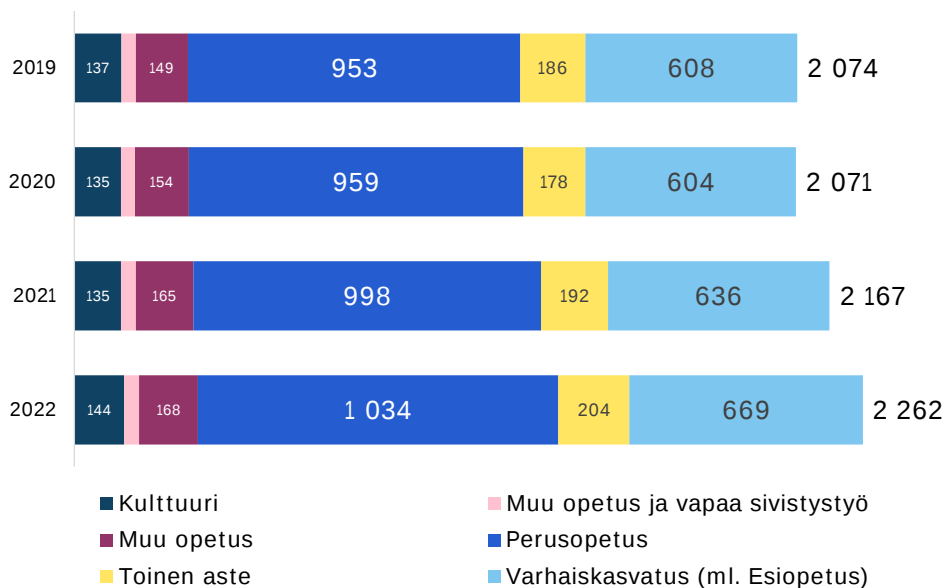
1) sähkö, kaasu, lämmitys ja polttoaineet

Tarkastellaan toimialojen kulukehitystä

Kuntien ja kuntayhtymien nettokäyttökulut

Sivistys ja kulttuuri

Nettokäyttökulut euroa per asukas, kunnat ja ky

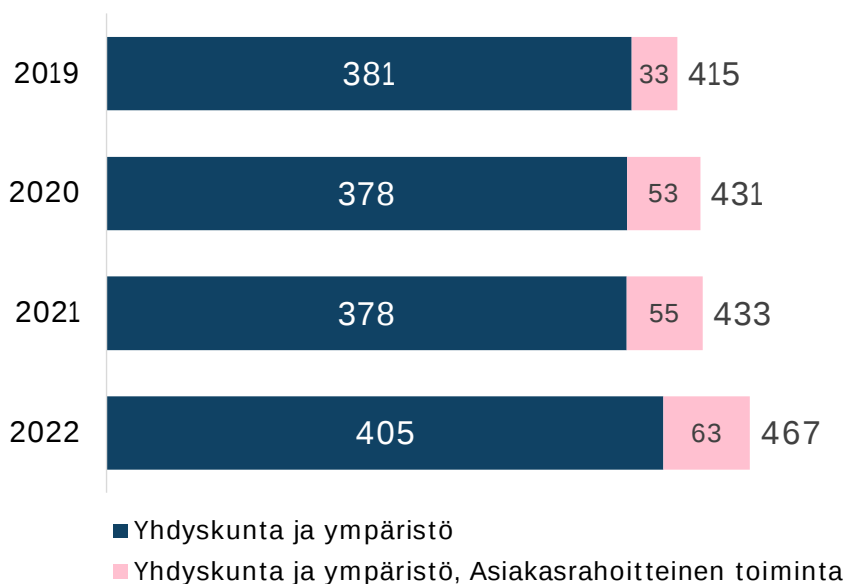
- Sivistyksen ja kulttuurin nettokäyttökulut kasvoivat 5,1 %
 - Kasvua edellisvuodesta noin 610 miljoonaa
- Varhaiskasvatus 5,6 %
- Perusopetus 4,7 %
- Toinen aste 6,9 %

61

KUNTA LIITTO Kommun- förbundet

Yhdyskunta ja ympäristö

Nettokäyttökulut euroa per asukas, kunnat ja ky

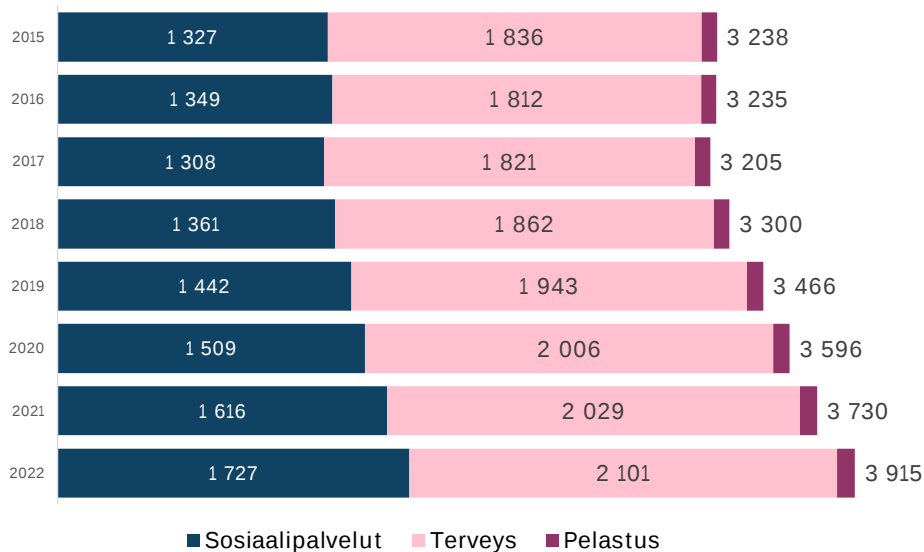
- Yhdyskunta ja ympäristö nettokulut kasvoivat 8,2 %
 - Kasvua edellisvuodesta noin 200 miljoonaa

62

KUNTA LIITTO Kommun- förbundet

Siirtyvät tehtävät

Nettokäyttökulut euroa per asukas (vain kunnat)

- Siirtyvien tehtävien nettokulut kasvoivat 5,2 %
 - Kasvua edellisvuoteen noin miljardi

Lisääkö sote-kulujen kasvu hyvinvointialueille siirrettävää rahoitusta?

63

KUNTA LIITTO Kommun-förbundet

Kunnista siirtymässä lähes 600 miljoonaa euroa lisää hyvinvointialueille

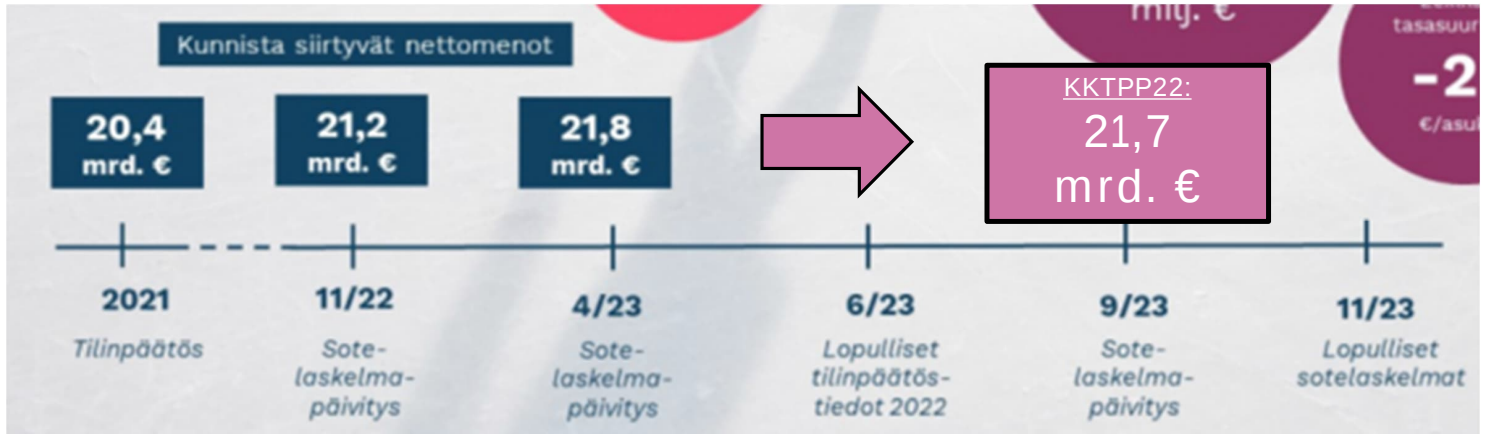
Kuntaliiton arvio
16.3.2023

64

<https://www.kuntaliitto.fi/ajankohtaista/2023/kunnista-siirtymassa-lahes-600-miljoonaa-euroa-lisaa-hyvinvointialueille>

KUNTA LIITTO Kommun-förbundet

Paljonko hyvinvointialueille siirtyvät erät muuttuvat?

>> Huom. Erilliskysely korjaa vielä kuluarvioita.

65

KUNTA
LIITTO | Kommun-
förbundet

Kuntatalouden tilastot

- > Kuntaomisteiset yritykset ja liikelaitokset
- > Kuntatalouden tilannekuva, ennusteet ja indeksit
- > Menot ja tulot
- > Tilinpäätösanalyysit
- > Velkaantuminen ja investoinnit
- > Muita kuntataloustilastoja

Kuntatalouden viimeisimmät tilastotiedot teemoittain.

Menot ja tulot

Tietoa kuntien ja kuntayhtymien ulkoisista kuluista ja tuotoista, ostoista ja hankinnoista, palvelutuotannon kustannuksista sekä maksu- ja myyntituotoista.

[Lue lisää](#)

66

<https://www.kuntaliitto.fi/talous-ja-elinvoima/kuntatalouden-tilastot>

KUNTA
LIITTO | Kommun-
förbundet

KUNTA LIITTO

KUNTA
LIITTO | Kommun-
förbundet

Ajankohtaista julkisista hankinnoista

Taloustorstai 24.8.2023

Eeva-Riitta Högnäs

eForms

In house -yksiköt

Kilpailun lisääminen

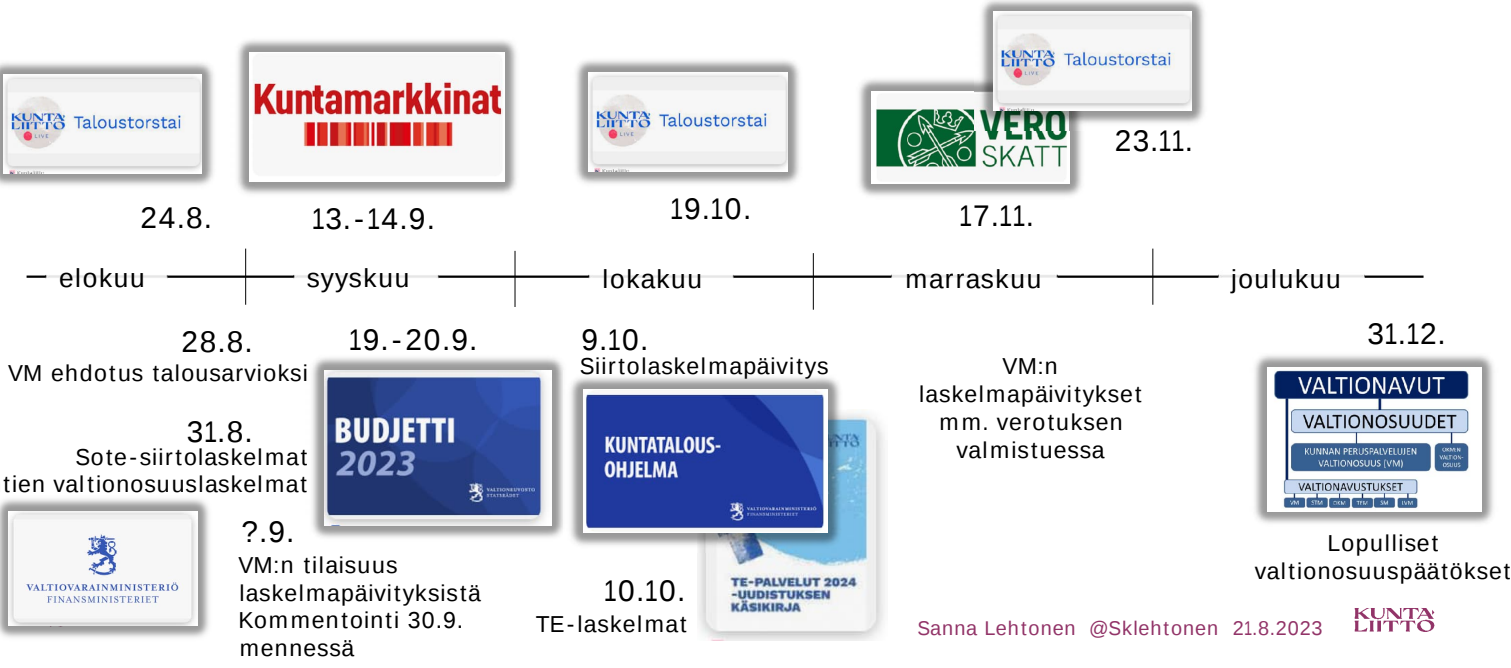
Hankintadata

KUNTA LIITTO

Myös vuoden 2024
kuntien talousarvio-
valmistelu aloitetaan
ja sitä tehdään
pitkälle syksyyn
vajavaisin tiedoin.

Syksy on talousarviovalmistelun aikaa sekä valtiolla että kunnissa
Tänä vuonna aikataulut hieman jäljessä normaalista

Sanna Lehtonen @Sklehtonen 21.8.2023 KUNTA LIITTO

The screenshot shows the Kunta Liitto website with the following content:

- Header: KUNTA LIITTO logo, search bar, and navigation links (Laki ja hallinto, Kehittäminen ja digitalisaatio, Talous ja elinvoima, Hyvinvointi ja sivistys, Yhdyskunnat ja ympäristö, Yhteistyö ja yhdyspinnat).
- Breadcrumbs: > Etusivu > Työllisyys > TE-palvelut 2024 -uudistus
- Section: TE-palvelut 2024 -uudistus
- Content area with three columns of links:
 - Column 1: Digitaaliset palvelut ja tietojärjestelmät, Tiekartta TE-palvelut 2024-uudistuksen johtamiseen ja valmisteluun, Kuntajaosto
 - Column 2: Muutosvalmennus, Työllisyyden ratkaisumalli
 - Column 3: Rahoitus, Kuntaliiton Infotilaisuudet TE-palvelut 2024 -uudistuksesta
- Image: TE-palvelut 2024 -uudistus featuring a woman looking at a colorful building facade.

Muutostuen määrä 2024?

VM ehdotus TA:ksi 28.8.

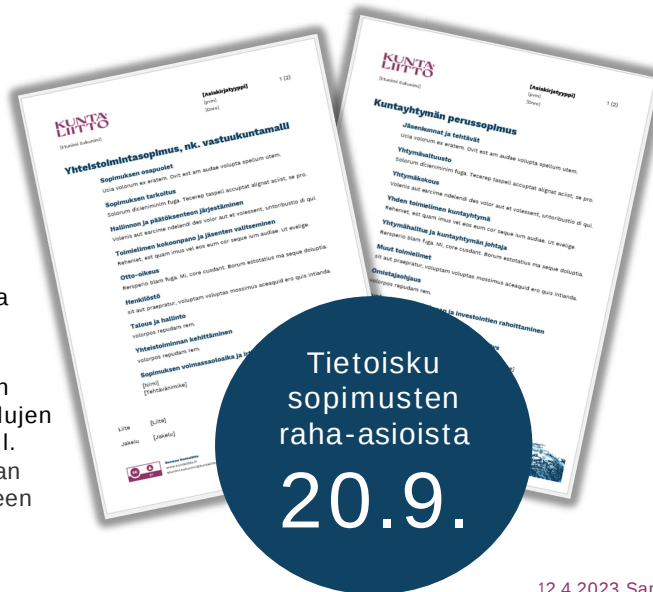
Mitä kuntien välisessä sopimuksessa tulee sopia kustannusten korvaamisesta?

Mitä TE-palveluja järjestäjä alueella järjestää? Mistä palveluista järjestäjälle maksetaan korvausta?

Korvausperuste:
Yleinen vai yksityiskohtainen?
Määräytymisperuste / -et?

Onko etuusmenojen rahoitus osa järjestäjän taloutta?

Onko järjestäjällä tosiasiallinen mahdollisuus lakisääteisten palvelujen järjestämiseen koko alueella ml. mahdollisuus muuttaa toiminnan painopisteitä ja resursointia alueen tarpeiden mukaan?

Maksavatko kunnat järjestäjälle korvausta eri periaatteilla esimerkiksi siksi, että toimivat tuottajina?

Onko kunnan korvaus järjestäjälle ymmärrettävä, selkeä, läpinäkyvä ja ennustettava?

Miten välilliset kulut (hallinto, tukipalvelut, toimitilat, kehittäminen...) korvataan järjestäjälle?

Miten järjestäjän yli- tai alijäämää käsitellään toiminnan lakkaamistilanteessa?

12.4.2023 Sanna Lehtonen @SKlehtonen

KUNTA LIITTO Kommun- förbundet

Sote-kiinteistöjen ma. vsv-vapaus lausunnolla

Lausunnot
20.9.
mennessä

Lausuntokierros

Esitys kuntien sote-kiinteistöjen varainsiirtoverovapaudesta lausuntokierrokselle

valtiovarainministeriö
17.8.2023 8.56 TIEDOTE

Esityksen mukaan kuntien ja kuntayhtymien hyvinvointialueille vuokraamien toimitilojen yhtiöittämisestä ei olisi suoritettava varainsiirtoveroa. Valtiovarainministeriö pyytää palautetta lausuntokierroksella olevasta hallituksen esityksestä viimeistään 20. syyskuuta.

- Lausuntoaikaa ➔ 20.9.2023
- Lausunto mahdollista jättä lausuntopalvelu.fi:ssä
- Kuntaliitto tuottaa verkkosivuillaan lausuntopohjan käytettäväksi hyvissä ajoin ennen lausuntokierroksen loppumista
- Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2024

Raportointia koskevia nettilinkkejä

- Valtiovarainministeriön asetus kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettavasta tietosisällöstä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2024
 - <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2023/20230897>
- Ohjeita kirjanpidon tapahtumien kirjaamiseen ja raportointiin
 - <https://vm.fi/talousraportoinnin-ohjeita>
- Kirjanpitolautakunnan hva- ja kuntajaoston yleisohjeet ja lausunnot
 - <https://kirjanpitolautakunta.fi/hyvinvointialue-ja-kuntajaosto>

79

KUNTA
LIITTO

Terveisiä Valtiokonttorilta

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

- Valtiokonttori on mukana [Kuntamarkkinoilla](#). Tule tapaamaan asiantuntijoitamme osastolle OJ2. Valtiokonttori on mukana seuraavissa tietoiskuissa: 13.9.2023 klo 11: [Taloushallinnon digitalisointi - Hanki, laskuta, maksa](#) sekä 14.9.2023 klo 11: [Kirjanpidon ja talousraportoinnin ajankohtaiskatsaus](#)
- Tervetuloa mukaan [Tiedolla johtamisen tila kunnissa](#) -selvityksen julkistustilaisuuteen Kuntamarkkinoita edeltävänä tiistaina 12.9. klo 14–16 Työ2.0Labissa Helsingissä tai etäyhteydellä. Julkistustilaisuudessa kuullaan, millainen on tiedolla johtamisen kypsyystaso Suomen kuntakentässä
- Näistä ja muista talousraportoinnin ajankohtaisista asioista voit lukea viimeisimmältä [Kuntien ja hyvinvointialueiden talousraportoinnin tiedotteelta](#). Muista tilata tiedote Valtiokonttorin verkkosivuilta.
- Lopuksi Valtiokonttori [kiittää kaikkia kuntia ja kuntayhtymiä](#) palveluluokkakohtaisten tilinpäätöstietojen eli KKTPP:n raportoinnista.

80

KUNTA
LIITTO

Q

FI SV EN

Ajankohtaista

Palvelumme

Tavoitteemme

Kuntaliitto

Laki ja hallinto

Kehittäminen ja digitalisaatio

Talous ja elinvoima

Hyvinvointi ja sivistys

Yhdyskunnat ja ympäristö

Yhteistyö ja yhdyspinnat

> Etusivu > Tapahtumat > Info- ja keskustelutilaisuus ruoka-avun järjestämisestä, osa 2

Info- ja keskustelutilaisuus ruoka-avun järjestämisestä, osa 2

Tapahtuman tiedot

Aloituspäivämäärä: 17.8.2023 09:00

Päätymispäivä: 17.8.2023 10:30

Tapahtumatyyppi: Verkkokoulutus

Tapahtumapaikka: Teams-tilaisuus

Webinaarissa käsitellään vähävaraisten ruoka-avun järjestämiseen ja koordinointiin liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä. Asia kytkeytyy parhaillaan käynnissä olevaan valtionavustushakuun (STM), jossa kokeillaan uutta toimintamallia ruoka-avun avustusten jakamiseksi.

Tilaisuus on tarkoitettu kaikille asiasta kiinnostuneille, kuntien, hyvinvointialueiden ja kolmannen sektorin edustajille. Ensimmäinen tilaisuus ruoka-avun järjestämiseen liittyen pidettiin kesäkuussa.

Valtiovarainministeriö | Finansministeriet
 @VMuutiset

Kuinka hyvinvoinnin ja osaamisen eriytymiseen voidaan vastata peruskouluissa?

VM järjestää 30.10. klo 12–15 seminaarin, johon se kutsuu koulutussektorin päättäjät ja johtajat keskustelemaan peruskoulun tilasta.

Ilmoittautuminen alkaa syyskuun alussa. Tervetuloa!

12.00 ip. · 17. elok. 2023 · 758 Näyttöä

2 uudelleenjulkaisua 2 tykkäystä

Kuntarahoitus

AJANKOHTAISTA

PALVELUT

VASTUULLISUUS

TIETOA MEISTÄ

Kuntarahoitus

Kuntarahoitus

Kuntarahoituksen elokuun markkinakatsaus julkaistaan 23.8.2023 klo 10 - osallistu

torstai 03.08.2023

08

2023

TAPAHTUMAT

KUNTARAOHTUS

TALOUS

08

2023

Kuntarahoitus

Maailmantalouden piti sukeltaa taantumaan Yhdysvaltojen johdolla, mutta Amerikassa myötätuuli jatkuu. Euroalueella näkymät ovat sen sijaan heikot, ja Suomessa käänne on vielä selvempi. Talouden vahva veto pitää Fedin varpaillaan, mutta mitä ajattelee EKP?

KUNTA
LIITTO

KUNTA
LIITTO

FI

SV

EN

Ajankohtaista

Palvelumme

Tavoitteemme

Kuntaliitto

Laki ja hallinto

Kehittäminen ja digitalisaatio

Talous ja elinvoima

Hyvinvointi ja sivistys

Yhdyskunnat ja ympäristö

Yhteistyö ja yhdyspinnat

Etusivu

Elinvoima ja talous

Pääekonomistin palsta

P3 svenska

Pääekonomistin palsta

Tervetuloa Kuntaliiton pääekonomisti Minna Punakallion palstalle! Tällä sivustolla käsittelemme ajankohtaisia talouteen liittyviä asioita. Mukana on myös keskeisiä diaesityksiä ja luentomateriaaleja.

Seuraa minua Twitterissä [@MinnaPunakallio](#)

Tuoreimmat kirjoitukset

Kaikki tarpeellinen kuntataloudesta kesällä 2023

Kesä hellii lomalaisia, mutta tiedontarve uuden hallitusohjelman kirjausista ja vaikutuksista, kansantalouden ja kuntien näkymistä, kuntaennusteista sekä esimerkiksi sote-uudistuksen siirtolaskelman tarkistuksista käy yhä kuumana. Lue, mitä ajankohtaisia asioita Minna Punakallio nostaa muistin virkistykseksi niin työn sankareille kesäkuukausien ajaksi kuin lomalta palaajille. [Lue lisää](#)

Petteri Orpon hallitusohjelma on rohkea - mutta myös toiveiden tynnyri

26.6. Vaikka hallitusohjelma herättää sekä arvostusta että kritiikkiä niin kuntien näkökulmasta ensireaktioita kuvaa helpotus. Kunnat pelkäsivät pahinta mittavan kuuden

KUNTA
LIITTO | Kommun-
förbundet

Kiitos!

Sanna Lehtonen

Kuntatalousasioiden johtaja
Elinvoima ja talous -yksikkö
Suomen Kuntaliitto ry
Toinen linja 14, 00530 Helsinki
+358 9 771 2079, +358 50 575 9090
Twitter: @SKlehtonen
Sanna.Lehtonen@kuntaliitto.fi
www.kuntaliitto.fi

www.kuntaliitto.fi

TALOUSHALLINNON KOULUTUSTARJONTAA 2023

- ❖ Tapahtumat
- ❖ Koulutusohjelmat
- ❖ Webinaarit
- ❖ Tilinpäätöspäivät

FCG ●

Tutustu sisältökuvauksiin ja tervetuloa mukaan!

Oppimismahdollisuuksia 2023

TAPAHTUMAT

12.-13.10. Laskentafoorumi 2023 (fcg.fi)

KOULUTUSOHJELMAT

Syyskuu Kunta-alan laskentatoimen koulutusohjelma 2023 - 24 (fcg.fi)

- ✓ TIETOA
- ✓ TAITOA
- ✓ NÄKEMYSTÄ

Lisätiedot ja ilmoittautuminen:
<https://koulutus.fcg.fi/>

Oppimismahdollisuuksia 2023

WEBINAARIT

- 13.9. Taloustaitoa hankeasiantuntijoille (fcg.fi)
- 15.9. Taloustaitoa terveydenhuollon vastuhenkilöille (fcg.fi)
- 20.9. Kustannuslaskennan perusteet (fcg.fi)
- 4.-5.10. Konsernitilinpäätöksen laatimisen peruskurssi (fcg.fi)
- 10.-11.10 Arvonlisäverotuksen erityiskysymyksiä (fcg.fi)
- 17.10. Hyvinvointialueiden arvonlisäverotus (fcg.fi)
- 1.11. Kuntien ja hyvinvointialueiden talousraportoinnin ajankohtaispäivä (fcg.fi)
- 1.-2.11 Konsernitilinpäätöksen erityiskysymyksiä (fcg.fi)
- 7.11. Hyvinvointialueen tilinpäätökseen valmistautuminen (fcg.fi)
- 15.11. Kunnan verotulot ja valtionosuudet (fcg.fi)
- 24.11. Tietosuoja taloushallinnossa (fcg.fi)

- ✓ TIETOA
- ✓ TAITOA
- ✓ NÄKEMYSTÄ

Lisätiedot ja ilmoittautuminen:
<https://koulutus.fcg.fi/>

Oppimismahdollisuuksia 2023

TILINPÄÄTÖSPÄIVÄT

- 8.11. [Liikelaitosten tilinpäätöspäivä \(fcg.fi\)](#)
- 9.11. [Kunnallisen osakeyhtiön tilinpäätös \(fcg.fi\)](#)
- 21.11. [Ammatillisen koulutuksen tilinpäätöspäivä \(fcg.fi\)](#)
- 22.11. [Ammattikorkeakoulujen tilinpäätöspäivä \(fcg.fi\)](#)

2024

- 9.1. [Hyvinvointialueiden tilinpäätöspäivä \(fcg.fi\)](#)
- 10.-11.1. [Kunnan ja kuntakonsernin tilinpäätöspäivät \(fcg.fi\)](#)

- ✓ TIETOA
- ✓ TAITOA
- ✓ NÄKEMYSTÄ

Lisätiedot ja
ilmoittautuminen:
<https://koulutus.fcg.fi/>

Tervetuloa!

Seuraava
Taloustorstai
19.10.2023
klo 9.30